

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

İlham Əliyev

Tarixi şəhərlərimiz yenidən dirçəlir

Bax seh. 3

YENİ AZƏRBAYCAN

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərəvəridir

Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. 5 oktyabr 2023-cü il, cüma axşamı / № 181 (6525). Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Vətən müharibəsinin 9-cu günü

İlham Əliyev
@azpresident

Bu gün Azərbaycan ordusu Cəbrayıl rayonunun Şıxəli Ağalı, Sancalı, Məzrə kəndlərini və müxtəlif istiqamətlərdə bir neçə strateji yüksəkliyi azad etmişdir. Qəhrəman ordumuzun uğurlu əməliyyatı davam edir. Qarabağ Azərbaycandır!

Twitter

8:33 PM · Oct 5, 2020 · Twitter for iPhone

05.10.2020

• Prezident İlham Əliyev Türkiyənin "TRT Haber" televiziya kanalına müsahibə verib.

• Qoşunlarımızın zərbələri nəticəsində Ermənistan silahlı qüvvələrinin cəbhənin Ağdərə istiqamətində 62-ci artilleriya alayının 2, 41-ci artilleriya alayının 2 ədəd BM-21 "Qrad" yayılım atəşli reaktiv sistemi, 63-cü tank taborunun daha 3 tankı məhv edilib. Müdafiə Nazirliyi döyüşlərdə Ermənistan ordusunun atıb qaçdığı və bölmələrimizin məhv etdiyi düşmənin silah və texnikalarının fotosəkillərini yayıb.

• Səhər saatlarında Azərbaycan Hava Hücümündən Müdafiə Qüvvələrinin radiolokasiya sistemlərinin texniki vasitələri Ermənistanın Cermuk, Qafan və Berd rayonları ərazisində yerləşən start mövqelərindən Azərbaycan ərazisinə raket buraxılışını qeydə alıb.

• Ermənistan silahlı qüvvələrinin yaşayış məntəqələrimizi ağır artilleriya qurğularından və raket sistemlərindən intensiv atəşə tutması nəticəsində 5 oktyabr saat 16:00-a olan məlumata görə, həlak olmuş mülki şəxslərin sayı 25-ə, xəsarət alanların sayı isə 127-yə çatıb. Bundan başqa, 316 evə və 56 mülki obyektdə ciddi ziyan dəyib.

Prezidentdən qətiyyətli addım

Bax seh. 2

Fransanın iştirak etdiyi hər hansı format Azərbaycan üçün məqbul deyil

Statutun bədəli...

Bax seh. 6

"Miatsum" kitabı bağlandı!

3 "prezident",
1 "spiker",
1 "dövlət naziri",
1 "müdafiə naziri
və müavini" ...

Bax seh. 7

Gürcüstanda
çevrilmiş planını
kim qurur?

Bax seh. 6

Tarazlı inkişaf strateji məqsəd kimi

Paytaxtlarla, iri şəhərlərlə əyalətlər arasında fərqin artması bütün dünyada narahatlıq yaradan məsələlərdəndir. Müşahidə edirik: Bir sıra ölkələrdə inkişaf əsasən, iri şəhərlər, əlverişli daşınma mərkəzləri ətrafında təmərküzləşir. Beləliklə, əyalətlər, necə deyürlər, gözdən-könlükdən uzaq düşür, inkişafıla bağlı ciddi problemlər yaşanır. Azərbaycan nümunəsində isə biz tamamilə fərqli bir mənzərənin şahidi oluruq...

Bax seh. 4

Danışır və göstərir Qarabağ!

Oktyabrın 3-də Audiovizual Şuranın növbədən-kənar iclasında Azərbaycan Respublikasının Qarabağ iqtisadi rayonunun ərazisində keçirdiyi uğurlu və sürətli lokal antiterror tədbirləri, bu tədbirlərdən sonra bölgədə yaranan vəziyyət, həmin bölgədə yaşayan əhalinin informasiya təminatının yaradılması və bölgənin ümumölkə informasiya məkanına reinteqrasiyasının təmin olunması, habelə lisenziyaların alınması üçün "Baku TV" MMC-nin...

Bax seh. 6

USAİD təxribatlarının izi ilə...

USAİD təşkilatının (ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi) ayrı-ayrı ölkələrdə fəaliyyətini izlədikdə qırmızı xətt kimi keçən birməqam diqqəti xüsusi çəkir. Qurumun adı işlədiyi ölkələrdə daim siyasi proseslərə açıq müdaxilə, hakimiyyət çevrilişlərinə cəhd və digər belə hadisələrdə hallanıb. Bu təşkilat ABŞ-ın digər ölkələrin daxili işlərinə açıq şəkildə müdaxilə, özünü sərf etməyən hakimiyyətlərin devrilməsi strategiyasında xüsusi rol oynayır. Qurum 2023-2025-ci illərdə müxtəlif ölkələrdə "vətəndaş cəmiyyəti" quruculuğuna 10 milyard dollara yaxın vəsait ayırır. Həvayı pəndir ancaq tələdə olur. USAİD-də vəsaitləri sırf milli...

Bax seh. 5

F-16 qırıcılarına "maneə" aktiv deyil...

Türkiyə ilə ABŞ arasında F-16 qırıcı təyyarələrinə dair müzakirələr hələ də davam edir. Hələ bu ilin iyul ayında iki ölkənin liderləri telefon danışığında müzakirə etmiş və məsələnin həllində irəliləyiş olduğu bildirilmişdi. O zaman ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik üzrə müşaviri Ceyk Sallivan jurnalistlərə məlumat vermişdi ki, Prezident Co Bayden Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla telefon danışıqı zamanı Türkiyəyə F-16 qırıcılarının tədarükünün Birləşmiş Ştatların maraqlarına uyğun olduğunu deyib. Ankaraya döyüş təyyarələrinin tədarükü ilə bağlı vəziyyəti şərh edən Ceyk Sallivan qeyd edib: "Bayden açıq və..."

Bax seh. 5

Riyakarlığın klassik nümunəsi...

Fransanın xarici işlər nazirinin Ermənistan səfəri çərçivəsində verdiyi açıqlamalar, o cümlədən Ermənistanla hərbi yardım barədə sazişin imzalanması, Avropa İttifaqının missiyasının mandatının gücləndirilməsi barədə fikirləri rəsmi Parisin Cənubi Qafqaz regionuna geosiyasi rəqabət gətirməkdə maraqlı olduğunu, Ermənistanı militarizm və revanşizmə sövq etdiyini göstərir.

Bu fikirlər Qərbi Azərbaycan İcmasının yaydığı açıqlamada yer alıb.

Açıqlamada, həmçinin deyilir: "30 il ərzində Ermənistanın Azərbaycan ərazilərini işğal etməsinə, etnik təmizləməyə, 1 milyon azərbaycanlı qaçqın və köçkünün iztirablarına göz yumarı, hətta bunu ört-basdır edən Fransanın indi Ermənistanın ərazi..."

Bax seh. 5

Paris Nigeri İrəvanla əvəzləyir?

Bax seh. 5

Ukraynaya arxadan vurulan zərbə...

Bax seh. 6

Volodimir Zelenski İlham Əliyevə təşəkkür edib

Oktyabrın 4-də Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenski Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib.

Prezidentin Mətbuat Xidmətinin məlumatına görə, Prezident Volodimir Zelenski Azərbaycanın Ukraynaya göstərdiyi əhəmiyyətli humanitar yardıma, xüsusilə qış şəraitində enerji

sektoruna verilən dəstəyə görə təşəkkürünü bildirib.

Telefon söhbəti əsnasında dövlətlərin suverenliyinə və ərazi bütövlüyünə bir daha dəstək ifadə olunub, regional təhlükəsizlik, mövcud təhdidlər və gələcək əməkdaşlıq formatlarına dair fikir mübadiləsi aparılıb.

Xoşbəxt Bağı oğlu Yusifzadə

Xəzərdə genişmiqyaslı axtarış-kəşfiyyat işlərinin uğurla aparılmasında və dənizin zəngin potensialının üzə çıxarılmasında onun müstəsna xidmətləri vardır. Alimin bilavasitə rəhbərliyi və iştirakı ilə 20-dən artıq neft və qaz yatağı, o cümlədən "Azəri", "Çıraq" və "Günəşli" yataqları kəşf edilərək istismara verilmişdir. Həmin yataqların kəşfi ölkəmizin neft strategiyasının milli mənfəələrinə uyğun gerçəkləşdirilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb etmişdir. Neft-qaz geologiyası üzrə sənədlənmiş mütəxəssis olan Xoşbəxt Yusifzadə uzun illər özündə topladığı zəngin təcrübəsini neft sənayesi strukturlarında məsul vəzifələrdə çalışarkən öz təşkilatçılıq bacarığı ilə ahəngdar şəkildə birləşdirirdi.

Xoşbəxt Yusifzadə eyni zamanda neft və qaz sənayesinin aktual problemlərinin həlli, neft-qaz hasilatının inkişafı və geofiziki axtarış işlərinin təkmilləşdirilməsi sahəsində fundamental araşdırmaların müəllifi kimi tanınmışdır. Onun elmlə istehsalatın sıx bağlılığını əyani təcəssüm etdirən tədqiqatları Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorundakı neft-qaz yataqlarının işlənməsi zamanı elmi metodların tətbiqində xüsusi rol oynamışdır. Xoşbəxt Yusifzadənin apardığı tədqiqatların nəticələri onun 200-ə yaxın elmi əsərində öz əksini tapmışdır. Alimin neft emalı sənayesində ixtiraları respublika iqtisadiyyatına böyük səmərə gətirmiş, karbohidrogen ehtiyatlarının həcmi ilə bağlı hesablamaları həmişə özünü doğrultaraq, ona həmkarları arasında nüfuz qazandırmışdır.

Xoşbəxt Yusifzadənin Azərbaycanın neft-qaz sənayesinin inkişafında əvəzsiz xidmətləri və çoxillik səmərəli fəaliyyəti daim yüksək qiymətləndirilmişdir. O, müstəqil Azərbaycanın ali mükafatları - "Heydər Əliyev", "İstiqlal", "Şöhrət", "Şərəf", I-ci dərəcəli "Əmək" ordenləri və "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu" ilə təltif edilmiş, "Əməkdar mühəndis" fəxri adına layiq görülmüşdür.

Görkəmli neftçi-alim və geoloq, səmimi və təvazökar insan Xoşbəxt Bağı oğlu Yusifzadənin xatirəsi onu tanıyanların qəlbində həmişə yaşayacaqdır.

Allah rəhmət eləsin!

İlham Əliyev
Mehriban Əliyeva
Əli Əsədov
Sahibə Qafarova
Samir Nuriyev
Eldar Əzizov
Şahmar Mövsümov
Fərəh Əliyeva
Mikayıl Cabbarov
Pərviz Şahbazov
Emin Əmrullayev
Rövşən Nəcəf
İsa Həbibbəyli
Akif Əlizadə
İbrahim Quliyev.

Azərbaycan ictimaiyyətinə ağır itki üz vermişdir. Görkəmli neftçi-alim və geoloq, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin birinci vitse-prezidenti, respublika dövlət mükafatları və Heydər Əliyev Mükafatı laureatı, geologiya-mineralogiya elmləri doktoru, professor, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü Xoşbəxt Bağı oğlu Yusifzadə 2023-cü il oktyabrın 3-də ömrünün 94-cü ilində vəfat etmişdir.

Xoşbəxt Yusifzadə 1930-cu il yanvarın 14-də Bakı şəhərinin Pirşağı kəndində anadan olmuşdur. Orta məktəbi bitirdikdən sonra o, 1947-1952-ci illərdə indiki Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin neft və qaz yataqlarının geologiyası və kəşfiyyatı fakültəsində dağ mühəndisi-geoloq ixtisası üzrə ali təhsil almışdır.

Xoşbəxt Yusifzadə 1960-cı ildə geologiya-mineralogiya elmləri üzrə namizədlilik, 1987-ci ildə doktorluq dissertasiyaları müdafiə etmiş, 2005-ci ildə professor elmi adını almış, 2007-ci ildə isə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü seçilmişdir.

Əmək fəaliyyətinə 1952-ci ildə SSRİ Neft Sənayesi Nazirliyinin Layihə İnstitutunun Bakı filialında mühəndis-geoloq kimi başlayan Xoşbəxt Yusifzadə 1954-cü ildə "Dənizneft" Birliyində geoloji şöbə rəisinin müavini və "Azneft" İstehsalat Birliyində böyük geoloq, 1954-1963-cü illərdə indiki "Neft Daşları" Neft və Qazçıxarma İdarəsində böyük geoloq, baş geoloq və rəis vəzifələrində işləmiş, 1963-1970-ci illərdə "Başdənizneft" İdarəsində şöbə rəisi, 1970-1992-ci illərdə isə "Xəzərdənizneft" Birliyində müxtəlif rəhbər vəzifələrdə çalışmışdır.

Xoşbəxt Yusifzadə 1992-ci ilin may ayından "Azərineft" Dövlət Konserninin birinci vitse-prezidenti olmuş, həmin ilin noyabrından ömrünün sonuna qədər Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkətində prezidentin müşaviri, vitse-prezident və birinci vitse-prezident vəzifələrini tutmuşdur.

Akademik Xoşbəxt Yusifzadə Azərbaycanın neft sənayesinə parlaq səhifələr yazmış şəxsiyyətlərdəndir.

Prezidentdən qətiyyətli addım

Fransanın iştirak etdiyi hər hansı format Azərbaycan üçün məqbul deyil

Cənubi Qafqazda sülhün və təhlükəsizliyin bərpa edilməsi prosesinə mane olan destruktiv güclər yenidən fəallaşmışdır. Belə ki, Ermənistan ilə Azərbaycan arasında sülhün formalaşdırılması prosesinin baş tutmamasına çalışılan "Paris və onun komandası" növbəti

dəfə təxribatından əl çəkməyib. Belə ki, APA-nın yaydığı xəbərə görə, Azərbaycan İspaniyanın Qranada şəhərində oktyabrın 5-nə plan-

laşdırılan beş tərəfli görüşdən imtina edib. Azərbaycanın görüşdə imtina etməsinin səbəbləri açıqlanıb.

Paris yenə sülhə qarşı...

Xəbərdə bildirilir ki, ölkəmiz görüşdə Türkiyənin iştirakını təklif etmişdi və bunda ısrar edirdi. Lakin buna imkan verilməyib, bu məsələdə Fransa və Almaniyaya xüsusi canfəşanlıq nümayiş etdirib. Azərbaycana təklif olunan beşli formatda (Ermənistan-Azərbaycan-Fransa-Almaniya-Avropa İttifaqı) anti-Azərbaycan ab-havası formalaşmışdır. Fransa rəsmilərinin (müdafiə naziri, xarici işlər naziri və s.) ermənipərəst bəyanatları, XİN başçısının Ermənistan səfəri və hərbi əməkdaşlıq, silah-sursat verilməyi haqda açıqlamalar, Aİ Şurasının Prezidenti Şarl Mişelin dünənki Azərbaycanı ittiham edən açıqlaması fonunda Azərbaycan bu formatda danışıqlarda iştiraka lüzum görməyib. Buna görə Azərbaycan bu görüşdən imtina edib və Prezident İlham Əliyev Qranada getməyib. Çünki belə format Azərbaycana lazım deyil. Bakı regiondan uzaq ölkələrlə regionun problemlərini müzakirə

etməyə lüzum görmür. Bakı hesab edir ki, bu məsələlər regional çərçivədə müzakirə və həll edilə bilər. Bununla belə, əvvəlki Aİ-Azərbaycan-Ermənistan üçlü formatı gündəmə gəlsə, Azərbaycan görüşdə iştirak edə bilər. Fransanın iştirak etdiyi heç bir format Azərbaycan üçün məqbul deyil, Bakı belə platformada iştirak etməyəcək. Qeyd edək ki, oktyabrın 5-də Qranadada Avropa Siyasi Birliyinin sammiti keçiriləcək. Beş tərəfli görüş sammit çərçivəsində baş tutmalı idi.

Proses bitib

Fransanın həyata keçirdiyi açıq ermənipərəst siyasət prosesinin nizamlaşdırılması xidmət etmir, əksinə ona mane olur. Rəsmi Paris addımbaşılıq ölkəmizə qarşı təxribat xarakterli siyasəti ilə yadda qalır. Qərərli qətnamələr, Frankofoniya Sammitində Azərbaycana qarşı ədalətsiz mövqe, BMT TŞ müstəvisində 3 dəfə Azərbaycanı qanun pozan və beynəlxalq təzyiqlə kampaniyasının formalaşdırılmasına cəhdlər buna bariz misaldır. Belə bir şəraitdə isə Fransanın Azərbaycan ilə Ermənistan arasındakı sülh danışıqlarında iştirakı mümkünsüzdür və Azərbaycan birmənalı olaraq Fran-

sanın bu və ya digər şəkildə danışıqlar prosesində iştirakını məqbul saymayıb. Nəzərə almaq gərək ki, hətta işğal dövründə belə keçmiş münasibətin tənzimlənməsi istiqamətində gedən danışıqlar prosesində ATƏT-in Minsk qrupunun üzvü kimi iştirak edən Fransa illərlə ermənipərəst addımları ilə yadda qalmışdır. Mühəribə dövründə Azərbaycanı qanun pozan və beynəlxalq hüquq qarşı hörmətsizlik nümayiş etdirib. Hətta Fransa Qarabağ münaqişəsinin başa çatması ilə tarixə qovuşan Minsk qrupunu yenidən diriltmək cəhdləri belə göstərib. Amma Azərbaycan üçün bu pro-

ses artıq bitib. Vətən müharibəsində öldürülən qələbə, 24 saatlıq antiterror tədbirləri yeni siyasi reallıqlar formalaşdırıb. Bu gün separatçı rejimin rəhbərləri Bakıda qanun qarşısında cavab verir. Ortada olan bu kimi gözərdi edilməsi mümkün olmayan reallıqlar isə sülh danışıqlarının iki dövlət - Ermənistan və Azərbaycan arasında aparılmasını zəruri edir. Beynəlxalq oyunçu kimi bu prosesdə iştirak edən Fransa, Almaniya və digərləri isə birmənalı şəkildə haqqı, ədaləti, demokratiyanı dəstəkləməli, beynəlxalq hüquq qarşı hörmət nümayiş etdirməlidirlər.

Mühəribə arzusunda olan Fransa...

Halbuki Fransadan gələn son "səs-səda" irəli sürülən bəşəri dəyərləri, sülhü və humanizmi özündə əks etdirmir. Tam əksinə, Ermənistan silahlı münaqişəyə çalışan Fransa regionda sülh və təhlükəsizlik arxitekturasının qurulmasına imkan vermək istəmədiyini ortaya qoyur. Məsələn, Fransanın müdafiə naziri Sebastyan Lekornyunun Ermənistanda indiyədək möv-

cud olmayan hərbi missiya açıqladığını müdafiə naziri bildirib ki, bu missiya bizə gündəlik olaraq Ermənistan ordusu və hakimiyyəti ilə əlaqədar olmaq, onların müdafiə sahəsində tələbatlarını öyrənməyə imkan verəcək. Bu fakt təsdiqləyir ki, Paris Ermənistanı yeni mühəribəyə təhrik edir və hazırlayır. Eyni zamanda, Ermə-

nistanın əli ilə regiona nüfuz etməyə çalışan Fransa məhz silah, qarşılıqlı və mühəribə gücünə burda müstəmləkəçi niyyətlərini bərqərar etmək arzusundadır. Fransa bu gün Ermənistanı özündən asılı vəziyyətə salaraq Cənubi Qafqazda da Afrika siyasəti yürütməyə çalışır, bölgədə sülhün bərqərar olması Parisin maraqlarına cavab vermir. Bu səbəbdəndir ki, Qranada görüşü də Fransanın qeyri-konstruktiv danışıqları ucbatından baş tutmur.

Ermənistan Fransadan imtina etməsə...

Ermənistan isə Fransanın "arxa bağçası"na çevrilməkdən imtina etməli və regionda sülhün formalaşmasına töhfə verməlidir. Bu ölkə uğradığı hərbi və siyasi məğlubiyyətdən nəticə çıxarmalıdır. Yeni

himayəçi tapmaq və bu dəfə Fransanın "forpostu" olmaq istəyi Ermənistanı baha başa gələ bilər. Ermənistan yenidən sosial problemlərin, iqtisadi yoxluğun girdabından xilas ola bilməyəcək. Halbuki

Azərbaycanla sülhün bağlanması bu dövlətə müstəqil olmaq imkanını yaradır - İrəvan yalnız bu halda müstəqil subyekti kimi əməkdaşlıq platformalarının tərəfinə çevrilə, iştirakçı ola bilər. Əks halda...

P.SADAYOĞLU

Bölgədə sülhün, təhlükəsizliyin və ədalətin bərqərar olmasına əsas təhdid mənbəyi...

Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi (XİN) Azərbaycan tərəfindən erməni separatçıların həbs edilməsi ilə bağlı Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyinin bəyanatını şərh edib.

Nazirliyin şərhində deyilir: "Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyinin Ermənistanın Azərbaycan qarşı təcavüzü və işğalı nəticəsində suveren ərazilərimizdə yaratdığı qondarma separatçı rejimin üzvlərinin Azərbaycan tərəfindən həbsinə etiraz olaraq 4 oktyabr tarixində verdiyi bəyanatı qətiyyətlə pisləyirik.

Sözügedən bəyanat Ermənistanın Azərbaycan qarşı onilliklərdə yürütdüyü təcavüzkar siyasət və əməllərdən

XİN: Bu bəyanat, həmçinin həbsi həyata keçirilmiş şəxslər tərəfindən törədilmiş əməllərə bəraət qazandırılması cəhdidir

əl çəkmədiyini nümayiş etdirir. Bu bəyanat, həmçinin həbsi həyata keçirilmiş şəxslər tərəfindən törədilmiş əməllərə bəraət qazandırılması cəhdidir.

Azərbaycana qarşı təcavüzə, separatçılığın təşviq edilməsinə, terror əməllərinə, əsirlikdə olan hərbi qulluqçular və mülki şəxslərə qarşı sülh və insanlıq əleyhinə, mühəribə və digər ağır cinayətlər törədilməsi və digər faktlar üzrə Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə başlanmış cinayət işi çərçivəsində qeyd edilən şəxslərin həbsi ədalətin bərpasına xidmət edir və bu addımların legitimliyinin sübhə altına alınması qəbul edilmişdir. Qeyd edilənlərlə yanaşı, türk-silaha razi olan minlərlə Ermənistan hərbiçilərinin və qanunsuz hərbi birləşmələrinin Azərbaycan tərəfindən humanist addım olaraq sərbəst buraxıldığı və heç bir maneə olmadan Ermənistanı getdiyi Ermənistan XİN-nə

yaşxı məlumdur və bu xüsusda Ermənistanın apardığı saxta kampaniyanın heç bir əsası yoxdur. Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində könüllü əsasda Ermənistanı gətirmiş erməni sakinlərin öz yaşayış yerlərinə geri qayıtmalarını təşviq etmək əvəzinə, onlar arasında təşviq yaratmaq və Azərbaycana qarşı irqi və etnik nifrət aşılamaq məqsədi daşıyan bu bəyanat Ermənistanın sülh sayələrinə mane olan destruktiv fəaliyyətinin tərkib hissəsidir.

Ermənistanın Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinə düşür olduğu uğursuzluqlara rəğmən, yenə də əsassız olaraq və beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə zidd şəkildə məhkəmə qarşısında iddialar irəli sürməkdə davam etməsi bu ölkənin Azərbaycanla sülh və normallaşma prosesində maraqlı olmadığını nümayiş etdirir. Ermənistanın bu kimi fəaliyyəti bölgədə sülhün, təhlükəsizliyin və ədalətin bərqərar olmasına əsas təhdid mənbəyidir".

Tarixi şəhərlərimiz yenidən dirçəlir

İlin sonuna qədər onların sayı 5500-ə çatdırılacaq

Mübariz ABDULLAYEV

Azərbaycan öz həqiqətlərini dünyaya çatdırmaq üçün müxtəlif platformalarda beynəlxalq əməkdaşlığa böyük önəm verir. Bu baxımdan respublikamızın BMT-nin Məskunlaşma Proqramı

İndiyədək 2300 keçmiş məcburi köçkün evlərinə qayıdıb

mı (UN-HABITAT) çərçivəsində əməkdaşlığı da böyük önəm daşıyır. Ölkələrin təcrübəsi göstərir ki, şəhərsalma və şəhərlərin inkişafı davamlı inkişafın təmin olunmasında mühüm rol oynayır. Davamlı qlobal urbanizasiya tendensiyaları fonunda, hər bir ölkənin üzvləşdiyi spesifik çağırış və imkanlar bu inkişaf proqramının əhəmiyyətini

daha da artırır. Ona görə də işğaldan azad edilmiş ərazilərimizə həyatın geri qaytarılması, dayanıqlı inkişaf, şəhər və digər yaşayış məskənlərinin yenidən qurulması sahəsində həyata keçirilən fəaliyyət, görülmüş işlər, eləcə də Qarabağ həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılması, Azərbaycanın bu sahədə topladığı təcrübəni bey-

nəlxalq tərəfdaşlarla bölüşməsi məqsədilə Milli Şəhərsalma forumlarının təşkil edilməsi, xüsusilə də tədbirin azad edilmiş ərazilərdə keçirilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Şəhərsalma məsələsinin ölkəmiz üçün prioritetliyini nəzərə alaraq, Azərbaycan BMT-nin Məskunlaşma Proqramı (UN-HABITAT) ilə əməkdaşlığı genişləndirəcək.

By əməkdaşlığın nəticəsində Azərbaycanda ilk dəfə olaraq 2022-ci il oktyabrın 5-6-da BMT-nin Məskunlaşma Proqramı ilə birgə Ağdam və Bakı şəhərlərində 44 ölkədən ümumilikdə 400 nəfər iştirakçının qatıldığı 1-ci Milli Şəhərsalma Forumu təşkil edilib. 2023-cü il sentyabrın 29-da isə BMT-nin

Məskunlaşma Proqramının və Azərbaycan Respublikasının Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin əməkdaşlığı ilə keçirilən "Şəhərsalma Həftəsi 2023" tədbirləri çərçivəsində Zəngilanda "Davamlı şəhərlər iqtisadi inkişafın hərəkətverici və bərabərsizliklərlə mübarizə aparan qüvvəsi kimi" mövzusunda 2-ci Milli Şəhərsalma Forumunun açılış mərasimi baş tutub. Açılış mərasiminə qatılan Prezident İlham Əliyev tədbirdə çıxış edib.

Erməni vandalizminin kədərli izləri - sərhəd tanımayan urbisid və kultursid

Vətən müharibəsində işğaldan azad olunmuş ərazilər dünyada özlərindən "mədəni xalq" mifi uyduran ermənilərin gerçək simalarını bütün cəhətləri ilə açıq ortaya qoyur. Bu ərazilərdə yaşayan azərbaycanlılar öz ev-əşiklərindən zorla çıxarılıb, eyni zamanda ucdantutma hər şey dağıdılib və yerlə-yeksan edilib. Tədbirdəki çıxışında Ermənistanın işğalçılıq siyasətinə diqqət çəkən Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, bizə qarşı etnik təmizləmə, işğal və ərazilərimizin məhvi həyata keçirilib. "Otuz il ərzində bir milyon dan çox azərbaycanlı evlərindən didərgin salınıb. Onların 200 mindən artığı hazırkı Ermənistan ərazisindən sürgün edilib. Bizim şəhərlərimiz, kəndlərimiz darmadağın edilib. 30 il ərzində işğalçı qüvvələr bizə buraya qayıtmağa imkan vermirdi", - deyərək dövlətimizin başçısı vurğulayıb.

Otuz illik işğal dövründə məqsədlə şəkildə viran qoyulan şəhər və kəndlərimizin siyahısı çox uzundur. Bu siyahıda 9 Azərbaycan şəhərinin adı var. Ermənistan eyni zamanda Azərbaycanın yüzlərlə kəndini qəsdən dağıdıb, bütün mədəni və dini abidələrimizi viran qoyaraq, talayaraq, onları əsl urbisid (şəhərlərə qarşı genosid) və kultursid (mədəniyyətə qarşı genosid) nümunələrinə çevirib. Sözsüz ki, İkinci Dünya müharibəsindən sonra şəhərlərin bu miqyasda dağıdılması

dünyanın heç bir yerində baş verməyib. Ermənistan bu ərazilərdə əsrlər boyu yaşayan Azərbaycan xalqının izini silməyə çalışıb. Ağdam o dərəcədə dağıntıya məruz qalıb ki, xarici mütəxəssislər onu "Qafqazın Xirosimasi" adlandırırlar. Füzuli şəhəri işğaldan azad olunanda Azərbaycan Ordusu orada bir dənə də salamat bina tapa bilmirdi ki, onun üzərində bayrağımızı dalğalandırırsın. Ermənistanın işğalı altında olmuş ərazilərdə 67 məsciddən 65-i yerlə-yeksan edilib, qalan ikisi isə ciddi zərər görüb. Hətta qəbiristanlıqlar belə təhqir olunub, dağıdılıb və talanıb.

Müharibə başa çatandan sonra ermənilər iddia edirdilər ki, işğaldan azad olunmuş əraziləri bərpa etməyə Azərbaycanın gücü çatmayacaq, bundan ötrü onilliklər lazım gələcək. Ancaq belə olmadı. Müharibə başa çatandan dərhal sonra bütün dünya dövlətimizin və xalqımızın torpaq sevgisinin, gücünün və qüdrətinin bir daha şahidi oldu.

İşğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpasına vaxt itirilmədən start verildi. Ölkəmiz bu ərazilərin bərpasını və ora soydaşlarımızın layiqli şəkildə qaytarılmasını özünün beş mühüm prioritetindən biri kimi müəyyənləşdirib. Artıq bəhs olunan ərazilərimizə həyat geri qayıdır. Vətən müharibəsindən sonra Azərbaycan keçmiş məcburi köçkünləri öz doğma yurdlarına mümkün qədər tez

bir zamanda geri qaytarmaq üçün urbisidə məruz qalmış 10 min kvadratkilometr-dən çox ərazini sıfırdan yenidən qurur, şəhərlər və kəndlər inşa edir. "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinin 2022-2026-cı illər üzrə bərpası və dayanıqlı inkişafı Dövlət Proqramı"na əsasən ilkin mərhələdə 100 yaşayış məntəqəsinin (8 şəhər, 8 qəsəbə və 84 kənd) bərpa edilməsi nəzərdə tutulub.

Ümumilikdə 2021-2023-cü illərdə dövlətimizin başçısı tərəfindən 105 layihənin təməli qoyulub, 63 müxtəlif təyinatlı tikinti obyektinin açılışı keçirilib. Ərazidə sosial infrastruktur yenidən qurulur, Füzuli və Zəngilanda olmaqla iki hava

Ərazilərin 2022-2026-cı illər üzrə bərpası və dayanıqlı inkişafı Dövlət Proqramı

limanı, çoxlu sayda avtomobil yolları, su elektrik stansiyaları, su anbarları, məktəblər, xəstəxanalar və sair tikilib istifadəyə verilib. Hazırda yeni layihələrin icrası sürətlə davam etdirilir. İşğaldan azad edilmiş ərazilərin 97 min hektardan çoxu mina və partlamamış hərbi sursatlardan təmizlənilib. İndiyədək 8 şəhər və 92 kəndin Baş planı artıq təsdiq edilib və 30 kəndin təməli qoyulub. Qarşıdan gələn illərdə xüsusilə Şuşa və digər şəhərlərdə çox böyük, iri həcmli yaşayış layihələrinin həyata keçirilməyini xatırladan dövlətimizin başçısı deyib ki, bu, bizim Proqramın tərkib hissəsidir.

Eyni zamanda, artıq işğaldan azad olunmuş ərazilərin məskunlaşdırılmasına start verilib. Otuz ilin iyul ayından etibarən ilkin olaraq 2 şəhərə (Laçın və Füzuli şəhərləri) və 3 kəndə (Zəngilan rayonunun Ağalı, Törtər rayonunun Talış və Laçın rayonunun Zabux kəndləri) keçmiş məcburi köçkünlərin qayıdışı reallaşdırılıb. Bütövlükdə indiyədək 2300 keçmiş məcburi köçkün evlərinə qayıdıb. İlin sonuna qədər onların sayı 5500-ə çatdırılacaq. "...Bu gün biz şahidiyik ki, Bakıdan, Sumqayıtdan, Gəncədən, Mingəçevirdən, digər şəhərlərdən kəndlərə axın baş verir. Bu, ilk növbədə, onu göstərir ki, Azərbaycan xalqı öz vətəninə nə dərəcədə bağlıdır. Onlar öz vətənlərində, əcdadlarının vətənlərində yaşamaq istəyirlər", - deyərək dövlətimizin başçısı bildirib.

Zəngilanda yeni yaşayış kompleksləri salınır

İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə yaşayış məntəqələrinin bərpası getdikcə daha geniş miqyas alır. Prezident İlham Əliyev bu günlərdə Zəngilan və Cəbrayıl rayonlarına növbəti səfəri çərçivəsində çoxsaylı infrastruktur obyektləri ilə yanaşı, ayrı-ayrı ünvanlarda layihələndirilən yeni yaşayış komplekslərinin də təməlqoyma mərasimlərinə qatılıb. O cümlədən dövlətimizin başçısının iştirakı ilə Zəngilan şəhərində 2-ci yaşayış kompleksinin təməli qoyulub. Zəngilan şəhərinin Baş planına uyğun olaraq, əhalinin yüksək həyat səviyyəsini təmin etmək məqsədilə müasir tələblərə cavab verəcək yaşayış məhəllələrinin salınması nəzərdə tutulub. Şəhərdə daha əvvəl təməli qoyulan 110 mənzildən ibarət ilk yaşayış kompleksinin layihələri hazırdır və yaxın vaxtlarda tikinti işlərinə başlanacaq.

Tədbirdə bildirilib ki, "Böyük Qayıdış" proqramına uyğun olaraq, növbəti yaşayış məhəllələrinin salınması çərçivəsində 410 mənzildən ibarət yeni yaşayış komplekslərinin tikintisi nəzərdə tutulub. İkinci yaşayış kompleksi Qələbə və Memorial parkların yaxınlığında, şəhərin azsıxlıqlı zonasında yerləşməklə,

əsasən "taunhaus" tipli evlərdən ibarət olacaq. Plana əsasən, burada 87 mənzil nəzərdə tutulur.

Zəngilan şəhərində sentyabrın 28-də dövlət başçısının təməli qoyduğu 3-cü yaşayış kompleksi iki sahəyə bölünüb və hər biri üçün özünəməxsus konsepsiya hazırlanıb. Binaların memarlıq baxımından fərqliliyini təmin etmək məqsədilə onlar müxtəlif üslubda layihələndirilib.

Məlumat verilib ki, ümumi sahəsi iki hektar olan yaşayış kompleksində tikiləcək 3, 4 və 5 mərtəbəli çoxmənzilli binalar 8 blokdan və 192 mənzildən ibarət

olacaq.

Zəngilan şəhərində təməli qoyulan 4-cü yaşayış kompleksinin inşa olunacağı ərazi şəhərin ortasıxıqlı çoxfunksiyalı zonasında, inzibati mərkəzin yaxınlığında yerləşir. Bu yaşayış kompleksinin ərazisi iki hektardır. Şəhərin təsdiq edilmiş Baş planına uyğun olaraq, kompleksdə 3, 4 və 5 mərtəbəli çoxmənzilli binaların inşası nəzərdə tutulur. Konsepsiyaya əsasən, buradakı yaşayış binalarının 131 mənzildən ibarət olması planlaşdırılıb.

Cəbrayıl regionlarımızın adı verilən yaşayış kompleksləri

Azərbaycan Prezidenti Cəbrayıl şəhərində Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyi tərəfindən inşa edilən ilk yaşayış məhəlləsi - Cəbrayıl Yaşayış Kompleksində aparılan tikinti işləri ilə tanış olub. Bildirildi-

ki, ümumi sahəsi 7,9 hektar olan yaşayış kompleksi 33 binadan ibarətdir. Dördmərtəbəli və beşmərtəbəli binalarda ümumilikdə 712 mənzil olacaq. Onların 8-nin birotəqlı, 136-sının ikiotaqlı, 8-nin ikiotaqlı studio tipli, 392-nin üçotaqlı,

168-nin isə dördotaqlı olması nəzərdə tutulur. Birotəqlı mənzillərin sahəsi 40-50 kvadratmetr, ikiotaqlı mənzillərin sahəsi 55-90 kvadratmetr, ikiotaqlı studio tipli mənzillərin sahəsi 98-100 kvadratmetr, üçotaqlı mənzillərin sahəsi 90-108 kvadratmetr, dördotaqlı mənzillərin sahəsi isə 110-120 kvadratmetr təşkil edəcək.

Altı kvartaldan ibarət kompleksin inşası sürətlə və keyfiyyətlə həyata keçirilir. Bütün mənzillər tam təmirli olacaq, mətbəx mebeli və qaz plitəsi, su, qaz və elektrik sayğacları ilə təchiz ediləcək. Binalar liftlə və mərkəzləşdirilmiş qazanxana vasitəsilə istiliklə təmin olunacaq.

Yaşayış binaları ilə yanaşı, ərazidə park, sosial-məişət obyektləri, yeraltı və yerüstü avtodayanacaqlar, istirahət guşələri, uşaq oyun və idman meydanları da istifadəyə verilməklə.

Dövlətimizin başçısına Şirvan, Lənkəran və Yevlax Yaşayış kompleksləri barədə də məlumat verilib. Qeyd olunub ki, 8 hektardan çox ərazidə 25 binadan ibarət Şirvan Yaşayış Kompleksinin inşasına başlanılıb. Burada 9 mərtəbəli 14, 12 mərtəbəli 11 bina inşa ediləcək. Kompleksdə 32-si studio tipli, 216-si ikiotaqlı, 768-i üçotaqlı və 248-i dördotaqlı olmaqla ümumilikdə 1264 mənzil olacaq. Bundan başqa, 960 şagird yerlik orta məktəb binası və 80 yerlik uşaq bağçası da tikiləcək.

Tikintisi yekunlaşmaqda olan Lənkəran Yaşayış Kompleksində doqquzmərtəbəli 5 bina inşa ediləcək. Binalarda ümumilikdə 240 mənzil var. Mənzillərin 32-si birotəqlı (studio tipli), 36-si ikiotaqlı, 104-ü üçotaqlı, 68-i isə dördotaqlıdır.

Yeddimərtəbəli 6 binadan ibarət Yevlax Yaşayış Kompleksinin inşasına tezliklə başlanılacaq. Kompleksdə 28-i birotəqlı, 14-ü studio tipli, 84-ü ikiotaqlı, 139-ü üçotaqlı, 64-ü isə dördotaqlı olmaqla ümumilikdə 329 mənzil olacaq.

